

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 5h60' sáng thứ Bảy ngày 27/11/2021.

NỘI DUNG HỌC TẬP ĐỀ TÀI 715

“NHƯ THẾ NÀO MỚI GỌI LÀ NIỆM PHẬT?”

Người ta cứ nghĩ rằng ta ngồi đó niệm Phật thì được gọi là “*niệm Phật*”. Chữ “*niệm*” 念 gồm bộ “*kim*” ở trên và chữ “*tâm*” ở dưới. “*Kim*” là “*hiện tại*”. “*Niệm Phật*” có nghĩa là ngay trong tâm hiện tại có Phật thì mới gọi là “*niệm Phật*”. Nếu ta ngồi đó miệng thì niệm Phật, tâm thì nghĩ tưởng lung tung, vẫn còn “*thất tình ngũ dục*”, “*hỉ, nộ, ái, ố, ai, lạc, dục*” thì không phải là niệm Phật. Cho nên nhiều người niệm Phật nhưng không có lực mà không biết tại sao. Tổ Sư Đại Đức thường nói: “*Miệng niệm Di Đà tâm tán loạn, đau ốm rất hòng chỉ uổng công*”. Thân ngồi đó niệm Phật nhưng chỉ là miệng niệm thôi, thân thì chạy theo vọng tưởng, thất tình ngũ dục, danh vọng lợi dưỡng. Người ta chỉ niệm Phật cho dễ coi, lúc niệm Phật một mình thì cảm thấy mệt mỏi, nhưng niệm Phật cho người khác nghe thì niệm 3 giờ, 6 giờ có khi niệm đến 9 giờ đồng hồ mà vẫn không sao cả. Ta thử nghĩ xem ta đang “*tinh tấn*” hay đang “*tinh tướng*”? Đó là ta đang “*tinh tướng*” chứ không phải là “*tinh tấn*”.

Hòa Thượng nói: “*Có không ít đồng tu hỏi tôi: Chúng con niệm Phật thường hay bị gián đoạn vì phải làm việc. Như vậy có phải là công phu không thể thành tựu hay không?*” Tôi nói: “*Chúng ta niệm Phật, trước tiên phải hiểu rõ ý nghĩa của câu Phật hiệu này. A Di Đà Phật nghĩa là Vô Lượng Giác, giác mà không mê. Sáu căn tiếp xúc với cảnh giới sáu trần, mắt thấy, tai nghe, thậm chí trong tâm khởi lên động niệm, chúng ta thấy đều nhìn thấy rõ. Đây gọi là giác mà không mê. Thí dụ mắt chúng ta thấy sắc, ta khởi lên tâm tham, tâm tham là mê rồi. Ta liền đề khởi câu A Di Đà Phật, tâm tham không còn nữa, vậy thì là giác. Giác thì không còn mê nữa. Vậy niệm Phật chính là niệm niệm thức tỉnh chính mình giác mà không mê. Không luận là ở trong cảnh giới nào cũng giác mà không mê, đó gọi là niệm Phật*”.

Có nghĩa là bất luận chúng ta làm việc gì, nếu những sự việc đó không dính vào 16 chữ “*tự tu tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, năm dục sáu trần, tham sân si mạn*”, ở trong bất cứ lĩnh vực nào chúng ta cũng không bị tập khí, phiền não sai sự, chúng ta luôn ở trong trạng thái “*giác mà không mê*” thì đó là niệm Phật rồi. Nếu ta làm bất cứ việc gì mà bị sai sự bởi tập khí phiền não, tâm tham làm động lực ở bên trong thì là mê.

Trước đây, khi chia sẻ ở Nha Trang, tôi đã nói ý mà Hòa Thượng giảng trong “*Kinh Vô Lượng Thọ*” chứ không phải tôi tự biết được. Ngài nói: “*Phật hiệu có thể gián đoạn, Phật tâm không thể gián đoạn*”. Chúng ta làm bất cứ việc gì cũng vì chúng sinh mà lo nghĩ thì đó là tâm Phật. Chúng ta gián đoạn câu Phật hiệu bởi chúng

ta đang làm việc vì chúng sinh chứ không phải vì tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, năm dục sáu trần, tham sân si mạn.

Thầy Thái Lễ Húc nói: Ngày xưa người ta chưa có phát minh, những phát minh đưa ra phải phù hợp với NHÂN, NGHĨA, LỄ, TRÍ, TÍN. Nếu phát minh không phù hợp với NHÂN, NGHĨA, LỄ, TRÍ, TÍN thì đó không phải là phát minh. Có những thứ hủy hoại con người, ví dụ người ta phát hành thẻ tín dụng có thể tiêu trước trả sau. Học sinh đi học cũng có 3 đến 4 thẻ, rồi đến lúc đi làm phải cực lực làm việc để trả nợ. Nếu thanh niên ngày nay mà tiêu xài kiểu như vậy thì thật nguy hiểm!

Chúng ta làm những việc thuận với tính đức, hoàn toàn lợi ích cho chúng sinh thì đó là tâm Phật. Có nhiều người nói: “*Làm việc này là xen tạp, làm việc kia là xen tạp*”. Đó là lời họ nói, không phải Tổ Sư Đại Đức nói. Những việc làm vì tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, hưởng thụ năm dục sáu trần, thỏa mãn tham sân si mạn mới là xen tạp, mới là gián đoạn. Việc làm vì lợi ích chúng sinh thì không phải là gián đoạn, không phải là xen tạp. Điều này không có nhiều người hiểu.

Chúng ta thường đối trước Phật phát nguyện tiếp nối huệ mạng của Phật, tiếp nối tuyệt học của Thánh Hiền. Tiếp nối là phải “***phát dương quang đại, tự hành hóa tha***”, chứ không phải là tự hưởng thụ, tự an ổn cho bản thân mình, trong khi đó chúng sinh không được tiếp nhận. Có người cho rằng họ đang chuyên cần lắm nhưng sự chuyên cần đó phục vụ cho tự tư tự lợi của chính họ, đáng lẽ chúng sinh có cơ hội được độ nhưng lại không được độ. Vậy thì hoàn toàn không tốt!

Chúng ta ngồi quán chiếu lại xem, nếu những năm qua chúng ta không nỗ lực, Thầy Cô giáo không nỗ lực thì làm sao có nhiều người biết đến văn hóa truyền thống như vậy. Nhiều người con đã biết cách thực hành hiếu đạo. Rất nhiều Cha Mẹ đã cảm thấy được an ủi, cảm thấy vô cùng hạnh phúc. Hôm tôi đi xuống giảng ở Cà Mau, tôi tổ chức lễ tri ân Cha Mẹ, có những hình ảnh khiến tôi hết sức cảm động. Một anh giảng hồ chuyên đâm thuê chém mướn đã tri ân vợ. Anh ấy đi chân đất nguyên chắc là do chiến tích giảng hồ. Một người con gái muốn tri ân Cha nhưng không dám lên vì xấu hổ. Tôi quan sát cả hội trường thấy chị này nhiều lần đưa tay lên, hạ tay xuống. Tôi xuống tận nơi, mời chị ấy lên sân khấu tri ân người Cha 94 tuổi đang ngồi ở đó. Nếu tôi không bên ba thì người Cha già ấy khó mà được thấy con mình quỳ lạy nói lời tri ân.

Họ coi những việc tôi làm là xen tạp, là nhiều chuyện. Họ không biết rằng: **Niệm Phật không chỉ niệm bằng miệng mà phải niệm bằng tâm.** Hòa Thượng dạy: “***Phật hiệu có thể gián đoạn nhưng Phật Tâm không thể gián đoạn***”. Phật hiệu thì không gián đoạn ở miệng của họ, nhưng Phật tâm thì không có. Vậy họ có tương ưng được với Phật không? **Nếu tất cả việc làm của chúng ta là vì lợi ích chúng sinh thì đó là giác mà không mê, đó là chúng ta cũng đang niệm Phật.**

Người suốt ngày niệm Phật nhưng tự tư tự lợi, không biết đến người khác, không biết đến nỗi khó khăn, khổ đau của người khác, không nghĩ cách cứu giúp người khác thì họ niệm Phật có thành công không? Niệm Phật

mà không có tâm Phật thì không thể tương ứng được với Phật. Đạo lý này rất là rõ ràng, chúng ta không thể không hiểu.

Hòa Thượng nói: **“Cho dù ở trong bất cứ cảnh giới nào, giác mà không mê thì đó gọi là niệm Phật. Giác là không bị tập khí phiền não sai sự, không làm những việc tự tư tự lợi, làm mà không bị thúc đẩy bởi danh vọng lợi dưỡng, làm mà không để thỏa mãn năm dục sáu trần, làm mà không bị kích động bởi tham sân si mạn. Đó là giác mà không mê. Nếu niệm Phật mà thỏa mãn tư lợi của chính mình, vì chúng sanh thì ít, phần nhiều vì tư lợi, vì lợi ích của bản thân, của một nhóm người thì không phải là tâm Phật. Tâm Phật không có bờ mé”**. Sáng nay khi đọc đoạn này tôi giật mình, phải đọc đi đọc lại.

Người ta cho rằng ngồi đó niệm **“A Di Đà Phật”** mới là niệm Phật. Chữ **“niệm”** ở trên là chữ **“kim”**, ở dưới là chữ **“tâm”**, ngay tâm hiện tại đó phải nghĩ đến Phật. Tâm khởi, miệng niệm, tai lắng nghe được tiếng niệm Phật của tâm, vậy thì mới gọi là **“niệm Phật”**. Nếu chúng ta niệm **“A Di Đà Phật”** như một cái máy nhưng tâm lại đang nghĩ tưởng những việc khác thì có miệng mà không có tâm, **“hữu khẩu vô tâm”** thì làm sao có kết quả!

Hòa Thượng nói: **“Ngài Lý Mộc Nguyên bận rộn từ sáng đến tối làm tất cả mọi việc đều vì chúng sinh, ăn cũng không có thời gian ăn, ngủ cũng chỉ ngủ mỗi ngày 3 – 4 tiếng, không có thời gian niệm Phật. Người như vậy một ngày chỉ cần niệm 4 - 5 câu Phật hiệu thì đã là tương ứng với Phật rồi, vì tâm của Ngài tương ứng với Phật”**.

Một người biết trước ngày giờ vãng sanh, muốn nhờ Ngài Lý Mộc Nguyên đến niệm Phật trợ duyên và lo hậu sự. Ngài Lý Mộc Nguyên nói: **“Ngày hôm đó tôi phải dẫn đoàn đi thăm Ngũ Đài Sơn. Nếu bà có thể vãng sinh trước một ngày thì tôi sẽ lo hậu sự cho bà”**. Bà ấy đồng ý, đúng ngày đó đúng giờ đó bà niệm Phật tự tại ra đi. Ngài Lý Mộc Nguyên là Hội trưởng. Người ta thì suốt ngày 12 giờ đồng hồ thời khóa ở trong Phật đường, còn Ngài thì bận rộn đến mức không có thời gian ăn. Giờ ăn cơm mọi người không thấy Ngài, giờ niệm Phật mọi người cũng không thấy Ngài, rất ít khi thấy Ngài lên niệm Phật. Thật ra Ngài suốt ngày bận rộn vì chúng sinh, hoàn toàn vì lợi ích chúng sinh chứ không phải vì chúng sinh nhưng có lợi ích của mình trong đó. Ngài hoàn toàn xa lìa tự tư tự lợi, danh vọng lợi dưỡng, năm dục sáu trần, tham sân si mạn.

Hòa Thượng nói: **“Không luận bạn ở trong bất cứ cảnh giới nào, giác mà không mê thì đó là niệm Phật”**. Tâm cảnh này, phải là người chân thành, phải là người **“tất cả đều thật làm”** thì mới hiểu được cảnh giới này, nếu không thì không bao giờ hiểu được cảnh giới này. Họ cố gắng ngồi đó để ép mình niệm Phật, nhưng cuối cùng kết quả vẫn không cao mà họ không biết tại sao. Nếu một ngày từ sớm đến tối bạn đều niệm **“A Di Đà Phật”** nhưng gặp bất cứ việc gì bạn cũng mê hoặc, điên đảo thì câu Phật hiệu này bạn đã niệm ủng công rồi. Đó không gọi là **“niệm Phật”** mà là **“hữu khẩu vô tâm”**, có miệng mà không có tâm. Giống như người xưa đã nói: **“Đau mồm rát họng chỉ ủng công”**. Rất nhiều đồng tu niệm Phật không nghe được lời dạy này.

Chúng ta hãy thử lấy một đĩa của Hòa Thượng nghe một lần. Bạn nghe lại lần thứ hai sẽ thấy: “Ồ! Sao mình nghe rồi mà lần trước mình không thấy đoạn này?”. Bạn nghe lại lần thứ ba sẽ phát hiện ra: “Ừ! Sao đoạn này hay thế mà lúc nãy mình không nghe ra?”. Tại vì lúc đó chúng ta đã vọng tưởng rồi. Chúng ta tiếp tục nghe lại lần thứ tư, lần thứ năm, mỗi lần nghe đều có thêm những cảm nhận khác.

Mấy ngày nay, tôi nghe đi nghe lại đĩa “**Hạnh phúc trong một ý niệm**” mà Thầy Thái Lễ Húc giảng. Rõ ràng tôi đã nghe rất nghiêm túc nhưng cứ mỗi lần nghe lại, tôi đều phát hiện thấy những đoạn Thầy giảng đặc biệt hay mà lần nghe trước đó tôi không chú ý. Tôi nghe đến lần thứ ba, lần thứ tư mà vẫn thấy bài giảng có những ý mới. Thế mới biết tâm ý của mình qua loa, hời hợt đến mức độ nào! Những việc buồn vui, được mất hơn thua thì chúng ta chú tâm lắm. Nhưng những việc sinh tử, việc lớn như thế này thì chúng ta nghe không thấu. Chúng ta ngồi đó hành trì giống như mình tinh tấn lắm, nhưng cuối cùng là “*tinh tướng*”.

Trước đây, khi tôi bắt đầu bôn ba, nhiều người nói tôi xen tạp. Họ bảo tôi đi về thất đề niệm Phật vãng sinh thì tốt hơn, họ chỉ trích đủ điều. Họ năn nỉ người khác đừng ai mời tôi: “*Đừng mời Thầy nữa để Thầy ở yên trong thất, Thầy niệm Phật vãng sinh*”. Họ không những không hoan hỉ, không tán thán mà còn nói tôi xen tạp. Nếu không làm được việc tốt cho chúng sinh mà còn đang báng bổ, phá hoại thì thử hỏi tội đó có lớn không? Khi đó, Hệ thống Giáo dục Khai Minh Đức chưa hình thành, những buổi “*Lễ tri ân Cha Mẹ, tri ân vợ chồng*” chưa có, những người hướng tâm học đạo đức văn hóa truyền thống chưa có. Lúc đó tôi chưa đề khởi học 1200 đề tài của Hòa Thượng Tịnh Không. Nếu lúc đó tôi ngồi niệm Phật vãng sinh thì không biết tôi sẽ thành ông Phật gì? Bây giờ Hệ thống đã vận hành, các hoạt động tri ân đã được thúc đẩy, các lớp học văn hóa truyền thống, các lớp học lịch sử Việt Nam đã hình thành. Tôi quay về hàng ngày học tập 1200 đề tài và thời khóa niệm Phật.

Năm 2010, khi tôi ngày ngày cực lực dịch “**Kinh Vô Lượng Thọ**”, có một học trò thắc mắc tại sao tôi không niệm Phật vãng sanh mà lại đi dịch Kinh. Người học trò này rất thích bộ “**Tư Lương Tịnh Độ**”. Bộ này có bốn đĩa, Hòa Thượng nói về Tịnh Nghiệp Tam Phước. Chúng ta nên đọc bộ này. Tôi nói với cậu học trò rằng: “*Người vì mình mà vãng sinh, quên đi việc của chúng sinh trong khi mình đang gánh vác việc chúng sinh thì người đó không thể vãng sinh được đâu! Nếu Thầy chỉ lo việc vãng sinh của Thầy thì làm sao con có bộ “Tư Lương Tịnh Độ” để ngưỡng mộ, để học tập!*”.

Hòa Thượng nói: “*Ta niệm một câu Phật hiệu chính là ngay trong từng niệm thức tỉnh chính mình giác mà không mê. Khi chúng ta làm việc vì lợi ích chúng sanh, tuy không niệm Phật hiệu, nhưng chúng ta toàn tâm toàn lực làm việc, làm cho được tốt đẹp, làm viên mãn, làm ra biểu pháp cho chúng sanh thì đó là niệm Phật*”.

Người ngồi đó niệm Phật, dù ngồi đó 12 giờ, thậm chí 18 giờ nhưng miệng thì niệm Phật, tâm thì tán loạn, mê hoặc điên đảo. Đó là xen tạp. Khi sáu căn tiếp xúc với cảnh giới sáu trần, tâm khởi lên động niệm, chúng ta lập tức “**A Di Đà Phật, A Di Đà Phật, A Di Đà Phật**”, áp chế vọng niệm đó. Đây là công đức vô lượng vô biên. Cho nên câu Phật hiệu này là thức tỉnh chính mình, mỗi giờ mỗi phút, ở mọi nơi mọi chốn, thuận cảnh nghịch

cảnh đều phải **“giác mà không mê”**. Mọi lúc mọi nơi, từng giây từng phút, đều phải thức tỉnh, không để những thứ mê hoặc dẫn dụ mình. Câu Phật hiệu này từng câu, từng câu đều là thức tỉnh **“Tâm Bản Giác”** của chính mình. Cho nên phải nên biết: **Niệm Phật chính là ngay cái tâm hiện tại, ngay lúc đó, ngay cái tâm hiện tiền đó phải là Giác mà không mê**. Phật là Giác. Ngay cái tâm hiện tại của chúng ta là **“Giác mà không mê”** thì mới gọi là **“niệm Phật”**.

Chúng ta bận rộn suốt ngày, không có thời khóa. Người ta nói như vậy là chúng ta xen tạp. Chúng ta không nên nghe người ta nói như vậy mà vội hoảng. Điều quan trọng là chúng ta bận rộn vì cái gì? Có vì tự tư tự lợi mà bận rộn không? Có vì năm dục sáu trần mà bận rộn không? Có vì danh vọng lợi dưỡng mà bận rộn không? Có vì tham sân si mạn mà bận rộn không? Nếu vì những thứ đó mà bận rộn thì đúng là chúng ta đã xen tạp rồi! Trong khi chúng sinh đang đau khổ, không có người thức tỉnh họ, chúng ta có đủ năng lực đi thức tỉnh họ mà chúng ta ngồi đó lim dim niệm Phật thì việc niệm Phật của ta là giác hay là đang mê?

Bài khai thị này, thật ra không mấy người niệm Phật được nghe! Thậm chí những đạo tràng chuyên niệm Phật cũng ít được nghe, nghe nhưng không chú ý, nghe nhưng không thấu đáo. Thật ra những bài này đều có đầy đủ trong những đĩa tôi đã dịch ra. Hòa Thượng đã nhắc đi nhắc lại trong **“Kinh Vô Lượng Thọ”**. Thậm chí khi giảng **“Kinh Kim Cang”** Ngài cũng nhắc, khi giảng **“Kinh Hoa Nghiêm Áo Chũ”** Ngài cũng nhắc. Nhưng họ chỉ nhớ mỗi câu **“ngoài câu A Di Đà Phật là xen tạp”** cho nên những việc làm lợi ích chúng sinh thì họ cũng gom coi là xen tạp.

Bởi vậy Hòa Thượng nói: **“Cho dù ở trong cảnh giới nào mà bạn cũng toàn tâm toàn ý làm, làm đến được tốt đẹp, viên mãn thì cũng gọi là niệm Phật”**. Chúng ta có nghe ai nói như vậy không? Có trường tràng nào giảng cho chúng ta như vậy không? Không! Khi triển khai học tập 1200 đề tài của Hòa Thượng, tôi nguyện đừng chết trước khi học được 700 đề tài. Bây giờ chúng ta đã học được hơn 710 đề tài rồi, tôi có thể ra đi được rồi.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy còn lộn xộn, còn nhiều sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!

Chúng con chân thành cảm ơn!